Lietas Nr.11261052618
ECLI:LV:KURT:2018:0618.11261052618.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Liepājā 2018.gada 18.jūnijā

Kurzemes rajona tiesa,
tiesnese A.Daidere,
piedaloties prokuroram R.Plotkam
aizstāvei S.Sprūdei,
atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu /pers. B/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas un 312.panta.

Aprakstošās daļa

/pers. B/ vadīja transportlīdzekli alkohola ietekmē bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības likumā noteiktā kārtībā ir atņemtas).

2018.gada 9.jūnijā plkst.1.29 /pers. B/, atrodoties alkohola ietekmē ar alkohola koncentrāciju izelpojamā gaisā ne mazāk kā 2,31 promiles, bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, kuras ir atņemtas, vadīja transportlīdzekli *Mitsubishi Carisma,* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ Liepājā, Cukura ielā virzienā no Nākotnes ielas uz Grīzupes ielas pusi.

Ar šādām savām darbībām /pers. B/ izdarīja Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētu noziedzīgu nodarījumu.

Turklāt /pers. B/ izvairījās no tiesību ierobežošanas soda izciešanas.

Ar 2017.gada 28.decembra Liepājas tiesas spriedumu /pers. B/ notiesāts pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas ar piespiedu darbu uz 220 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 gadiem. Neizpildot minēto tiesas spriedumu, izvairoties no piespriestā tiesību ierobežošanas soda- transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanas- izciešanas, vadīja transportlīdzekli *Mitsubishi Carisma,* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ Liepājā, Cukura ielā virzienā no Nākotnes ielas uz Grīzupes ielas pusi.

Ar šādām savām darbībām /pers. B/ izdarīja Krimināllikuma 312.pantā paredzētu noziedzīgu nodarījumu.

Motīvu daļa

Tiesas izmeklēšanā apsūdzētais /pers. B/ savu vainu inkriminētajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas un 312.panta atzina pilnībā pie apsūdzībā norādītajiem apstākļiem, izdarīto nožēloja.

Apsūdzētais /pers. B/ lūdza neveikt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, apstiprināja, ka viņam ir saprotama šāda procesa kārtība un sekas. Arī prokurors tiesas sēdē izteica viedokli, ka pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā nav nepieciešams veikt.

Ņemot vērā, ka /pers. B/ gan pirmstiesas izmeklēšanā, gan tiesas izmeklēšanā savu vainu viņam inkriminētajā apsūdzībā ir atzinis pilnībā, apsūdzētais piekritis tam, ka nav nepieciešams veikt pierādījumu pārbaudi un tiesai, lietas materiālu pārbaudes rezultātā nav radušās šaubas par apsūdzētā vainu un noziedzīgo nodarījumu juridisko kvalifikāciju, kā arī ievērojot prokurora viedokli, tiesa, izskaidrojot pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālo būtību un sekas, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu, nolēma tiesas izmeklēšanā pierādījumu pārbaudi neizdarīt, pārbaudot tikai apsūdzētā raksturojošās ziņas.

Tiesa uzskata, ka apsūdzētā vaina sprieduma aprakstošajā daļā norādītajos noziedzīgajos nodarījumos ir pierādīta pilnībā, apsūdzētā /pers. B/ darbības pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas un 312.panta ir kvalificētas pareizi un viņš sodāms. Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 527.panta trešajai daļai, konkrētajā gadījumā pierādījumu analīze un to uzskaitījums nav nepieciešams.

Nosakot apsūdzētajam soda veidu un mēru, tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 35. un 46.panta prasībām ņem vērā soda mērķi, izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, vainīgā personību, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus, kā arī pārējos apstākļus, kuriem ir nozīme taisnīga soda noteikšanā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu apsūdzētais /pers. B/ ar savām darbībām vienlaicīgi izdarījis divus mazāk smagus noziegumus.

/pers. B/ administratīvi sodīts, kriminālsodīts 5 reizes, pēdējā sodāmība – notiesāts 2017.gada 28.decembrī pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās ar piespiedu darbu uz 220 stundām un transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu uz 5 gadiem, sods nav izciests (lietas 19.-23., 27.-30., 35.-36., 37.-43.lapa).

/pers. B/ par sevi tiesai norādīja sekojošas ziņas – ka viņš strādā būvniecībā, viņa apgādībā ir divi bērni, sieva, kas atrodas bērnu kopšanas atvaļinājumā, un arī vēl divi sievas bērni, kopā piecas personas. /pers. B/ izdarīto nožēloja, lūdza nepiemērot ar brīvības atņemšanu saistītu sodu, paskaidroja, ka attaisnojuma viņa rīcībai nav, bet ir apņēmies laboties un šajā nolūkā ir uzsācis ārstēšanos no alkoholisma (viens ārsta apmeklējums).

Par /pers. B/ atbildību mīkstinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu, tiesa atzīst to, ka apsūdzētais vaļsirdīgi atzinies un izdarīto nožēlo. Nosakot sodu, tiesa ņem vērā arī apstākli, ka apsūdzētais ir izmantojis Kriminālprocesa likuma 21.pantā paredzētās tiesības uz sadarbību ar kriminālprocesa veikšanai pilnvaroto personu, kas izpaudusies vienkāršāka procesa veida izvēlē, tādā veidā nodrošinot efektīvāku kriminālprocesisko attiecību taisnīgu noregulējumu.

Par /pers. B/ atbildību pastiprinošiem apstākļiem saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1. un 12.punktu tiesa atzīst to, ka noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas veido noziedzīgo nodarījumu recidīvu, bet Krimināllikuma 312.pantā paredzētais nodarījums izdarīts alkohola ietekmē.

Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas un 312.panta sankcijā par apsūdzētā izdarītiem noziegumiem paredzēti šādi soda veidi – brīvības atņemšanas sods uz laiku līdz vienam gadam vai īslaicīga brīvības atņemšana, vai piespiedu darbs, vai naudas sods, bet 262.panta pirmās daļas sankcijā

kā obligāts paredzēts arī papildsods – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana uz laiku līdz 5 gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otro daļu nosakot apsūdzētajam soda veidu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību. /pers. B/ izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas apdraud sabiedrisko drošību transportlīdzekļu kustības un ekspluatācijas jomā, bet pēc Krimināllikuma 312.panta apdraud jurisdikcijas intereses tiesas sprieduma izpildē. Nosakot soda veidu tiesa ņem vērā, ka /pers. B/ tos izdarījis īsā laika periodā, proti, pusgada laikā pēc tam, kad notiesāts par transportlīdzekļa vadīšanu alkohola reibumā, par kuru sods nav pilnībā izciests. Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļa paredzētajam noziedzīgajam nodarījumam ir īpaši augsta sabiedriskā bīstamība, jo /pers. B/, apzinoties, ka viņam nav transportlīdzekļa tiesību, spēcīgā alkohola reibumā, kas pārsniedz divas promiles, ir vadījis paaugstinātas bīstamības avotu – transportlīdzekli, tādā veidā apdraudot gan transportlīdzeklī atrodošos pasažierus, gan citu ceļu satiksmes dalībnieku un sabiedrības locekļu drošību. Savukārt Krimināllikuma 312.pantā paredzētā nodarījuma izdarīšana parāda apsūdzētā nihilistisko attieksmi pret likumu ievērošanu kopumā un tiesas spriedumā piespriesto sodu izciešanu.

Pie šādiem apstākļiem tiesa, izvērtējot lietā iegūtās ziņas, atzīst, ka taisnīgs un izdarītā noziedzīgā nodarījuma apstākļiem un raksturam un apsūdzētā personībai atbilstošs soda veids par abiem noziedzīgajiem nodarījumiem ir īslaicīga brīvības atņemšana, jo alternatīva, ar brīvības atņemšanu nesaistīta soda veida piemērošana, nespēs sasniegt Krimināllikuma 35.pantā definēto soda mērķi – sodīt vainīgo personu par izdarīto, aizsargāt sabiedrības drošību, panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. To apliecina arī apstāklis, ka iepriekš par līdzīga noziedzīga nodarījuma izdarīšanu /pers. B/ jau ir bijis tuvu maksimālajam apmēram piespriests piespiedu darba sods, taču neskatoties uz to, pēc pusgada neizciesta soda laikā /pers. B/ ir izdarījis jaunu noziedzīgu nodarījumu.

Tiesa pievienojas Augstākās tiesas atzinumam, ka nesamērīgi mīksta soda noteikšana neveicina soda prevencijas uzdevuma izpildi, jo nenostiprina ne vainīgās personas, ne citu personu pārliecību par nepieciešamību pildīt likumus un atturēties no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas (*skat. Augstākās tiesas Senāta 2011.gada 8.jūnija lēmumu lietā Nr.SKK- 24/2011, Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2014.gada 30.septembra lēmumu lietā Nr.SKK-306/2014, Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2015.gada 21.decembra lēmumu lietā Nr.SKK –743/2015*).

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešo daļu, ņemot vērā apsūdzētā atbildību pastiprinošo apstākli, tiesa atzīst, ka īslaicīgas brīvības atņemšanas sods nav nosakāms minimālajā apmērā. Vienlaicīgi tiesa atzīst, ka soda mērķa sasniegšanu nesekmēs arī ilgstoša darbspējīgas personas izolācija no sabiedrības, tāpēc īslaicīgas brīvības atņemšanas sods nosakāms zem vidējās šī soda mēra robežas – 1 mēneša apmērā par katru izdarīto noziedzīgo nodarījumu, ņemot vērā arī konstatēto apsūdzētā atbildību mīkstinošo apstākli.

Bez tam /pers. B/ kā obligāts piemērojams arī Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas sankcijā paredzētais papildsods – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana, kas nosakāms pietiekami bargā apmērā, analogi kā paredzēts administratīvā pārkāpuma izdarīšanas gadījumā (Latvijas Administratīvā pārkāpuma kodeksa 149.^{15}panta ceturtajā daļa), proti, uz 4 gadiem.

Tiesas ieskatā šāds soda veids un mērs nav formāls, bet ir pietiekoši bargs, lai sasniegtu ne tikai vainīgā sodīšanas, bet arī soda preventīvo mērķi.

Galīgais sods saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un otro daļu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības nosakāms piemērojot daļēju sodu saskaitīšanas principu, ievērojot, ka ir konstatēti gan atbildību pastiprinošie apstākļi, gan atbildību mīkstinošie apstākļi.

Savukārt galīgais sods /pers. B/ nosakāms piemērojot Krimināllikuma 51.panta pirmās daļas, pirmās prim daļas 2.punktu, otrās un trešās daļas nosacījumus, proti, nosakot sodu pēc vairākiem spriedumiem, sodam pievieno ne mazāk kā vienu trešdaļu no neizciestā soda, galīgajam sodam jābūt lielākam par noteikto sodu un lielākam par neizciestā soda daļu un saskaitot sodus pēc vairākiem spriedumiem, kopējais soda apmērs vai laiks drīkst pārsniegt attiecīgajam soda veidam noteikto maksimālo apmēru vai laiku, bet ne vairāk kā par pusi no attiecīgajam soda veidam noteiktā maksimālā apmēra vai laika. Neizciestais sods pēc Liepājas tiesas 2017.gada 28.decembra tiesas sprieduma /pers. B/ sastāda 120 piespiedu darba stundas un neizciestais papildsods sastāda 4 gadi 5 mēneši un 20 dienas. Tiesa atzīst, ka noteiktajam sodam ir pilnībā pievienojams neizciestais pamatsods piespiedu darbi, bet papildsodi saskaitāmi daļēji.

Pirmstiesas procesā /pers. B/ piemērots drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā (lietas 16.lapa), kas saglabājams līdz spriedums stāsies likumīgā spēkā.

Krimināllietai pievienots CD disks ar video ierakstu no policijas dienesta auto video reģistratora kameru ierakstiem (lietas 7.lapa), kas izmantojams pierādīšanā saistībā ar tajā ietverto saturisko informāciju, atzīstams par dokumentu un glabājams pie krimināllietas materiāliem.

Tiesas sēdēs pēc norīkojuma apsūdzētā /pers. B/ aizstāvību realizēja zvērinātā advokāte S.Sprūde, kurai saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 84. un 367.pantu pienākas atlīdzība par veikto darbu 100 *euro* apmērā, ko apliecina lietā esošie paziņojumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu kriminālprocesā. Minētā summa advokātei izmaksājama no valsts līdzekļiem un piedzenama par labu valstij no apsūdzētā /pers. B/, jo nav konstatēti Kriminālprocesa likuma 85.pantā paredzētie apstākļi apsūdzētā atbrīvošanai no samaksas par aizstāvja palīdzību. Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 529.panta pirmās daļas 2.punktu procesuālo izdevumu atlīdzības labprātīgas izpildes termiņš ir 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499., 511., 512., 520., 528.-530.pantu, tiesa

nosprieda:

/pers. B/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt viņu ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (viens) mēnesi, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 (četri) gadiem;

/pers. B/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 312.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt viņu ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (viens) mēnesi;

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un otro daļu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības piespriestos sodus daļēji saskaitot, sodu /pers. B/ noteikt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (viens) mēnesi un 15 (piecpadsmit) dienām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 (četri) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo, pirmo prim, otro un trešo daļu pēc spriedumu kopības tiesas noteiktajam sodam pilnībā pievienot neizciesto pamatsodu un daļēji pievienot neizciesto papildsodu pēc Liepājas tiesas 2017.gada 28.decembra sprieduma un galīgo sodu /pers. B/ noteikt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (viens) mēnesi un 15 (piecpadsmit) dienām, piespiedu darbu uz 120 (viens simts un divdesmit) stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 6 (seši) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.pantu īslaicīgas brīvības atņemšanas soda izciešanā ieskaitāms aizturēšanā pavadītais laiks 2018.gada 9.jūnijs, kas atbilst vienai brīvības atņemšanas dienai.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta otro prim daļu piespiedu darbs un brīvības atņemšana izpildāmi patstāvīgi un piespiedu darba izpilde uzsākama pēc brīvības atņemšanas soda izpildes.

Piedzīt no /pers. B/ par labu valstij izdevumus par advokāta darba samaksu 100 *euro* (viens simts *euro*), nosakot 30 (trīsdesmit) dienu termiņu sprieduma labprātīgai izpildei šajā daļā par procesuālo izdevumu nomaksu, skaitot no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

/pers. B/ piemēroto drošības līdzekli – uzturēšanos noteiktā vietā, saglabāt līdz spriedums stājas likumīgā spēkā.

CD ar videoierakstu atzīt par dokumentu un glabāt kopā ar lietas materiāliem.

Tiesas spriedumu daļā par piespriesto sodu vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem 10 (desmit) dienu laikā var pārsūdzēt vai noprotestēt apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā, sūdzību iesniedzot Kurzemes rajona tiesā.

Tiesnese A.Daidere